

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 17 lutego 1992 r.

w sprawie dozoru technicznego dla urządzeń technicznych o szczególnej konstrukcji, sposobie eksploatacji lub przeznaczeniu, objętych wojskowym dozorem technicznym.

Na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) „specjalistycznych urządzeniach technicznych” — rozumie się przez to urządzenia podlegające przepisom wojskowego dozoru technicznego o szczególnej konstrukcji, przeznaczeniu lub sposobie eksploatacji charakterystycznej dla wojska,
- 2) „materiałach” — rozumie się przez to materiały przeznaczone do budowy lub naprawy specjalistycznych urządzeń technicznych,
- 3) „wytwarzaniu” bez bliższego określenia — rozumie się przez to wytwarzanie materiałów i elementów stosowanych do budowy specjalistycznych urządzeń technicznych lub ich naprawy, a także wytwarzanie tych urządzeń,
- 4) „zakładzie” — rozumie się przez to jednostkę wojskową (przedsiębiorstwo), jak również inne podmioty gospodarcze prowadzące działalność określoną odrębnymi przepisami,
- 5) „zakładzie uprawnionym” — rozumie się przez to zakład, który spełnia warunki określone w rozdziale 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu z dnia 29 grudnia 1988 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 44, poz. 351) i został uprawniony przez właściwą delegaturę wojskowego dozoru technicznego do wytwarzania lub naprawiania specjalistycznych urządzeń technicznych lub materiałów i elementów stosowanych do ich budowy.

Rozdział 2

Zasady i tryb projektowania specjalistycznych urządzeń technicznych

§ 2. 1. Specjalistyczne urządzenia techniczne projektuje się na podstawie norm, przepisów o dozorcze technicznym, innych przepisów szczególnych właściwych dla projek-

towania poszczególnych rodzajów urządzeń, a także warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego w zakresie:

- 1) konstrukcji,
- 2) obliczeń wytrzymałościowych,
- 3) materiałów i elementów przeznaczonych do budowy lub naprawy,
- 4) osprzętu i zabezpieczeń,
- 5) znakowania.

2. W razie gdy dla urządzenia technicznego nie ma ustalonych warunków technicznych dozoru technicznego, urządzenie może być projektowane według warunków technicznych opracowanych przez projektującego i zatwierdzonych przez właściwą delegaturę wojskowego dozoru technicznego.

§ 3. Projektujący specjalistyczne urządzenia techniczne są obowiązani uzgodnić dokumentację techniczną urządzenia z właściwą delegaturą wojskowego dozoru technicznego.

§ 4. 1. Uzgodnienie dokumentacji następuje na wniosek zainteresowanego.

2. Do wniosku powinna być dołączona dokumentacja techniczna urządzenia w zakresie określonym w warunkach technicznych wojskowego dozoru technicznego dla poszczególnych rodzajów urządzeń.

3. Uzgodnienie dokumentacji właściwa delegatura wojskowego dozoru technicznego potwierdza na dokumentacji technicznej urządzenia z terminem ważności na 2 lata, jeżeli nie zostanie określony inny termin jego ważności.

Rozdział 3

Zasady i tryb wytwarzania materiałów i elementów przeznaczonych do budowy specjalistycznych urządzeń technicznych oraz wytwarzania i naprawy tych urządzeń

§ 5. Materiały i elementy przeznaczone do budowy specjalistycznych urządzeń technicznych powinny odpowiadać wymogom norm, przepisów o dozorcze technicznym

i innych przepisów szczególnych oraz warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego.

§ 6. W razie gdy dla specjalistycznego urządzenia technicznego, materiałów i elementów przeznaczonych do jego budowy nie ma ustalonych warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego, mogą być one wytwarzane według warunków technicznych opracowanych przez wytwarzającego i zatwierdzonych przez właściwą delegaturę wojskowego dozoru technicznego.

§ 7. Procesy technologiczne wytwarzania specjalistycznych urządzeń technicznych i ich elementów, takie jak:

- 1) przeróbka plastyczna,
- 2) nitowanie,
- 3) spawanie,
- 4) zgrzewanie,
- 5) lutowanie,
- 6) obróbka cieplna,
- 7) formowanie elementów ciśnieniowych i zbiorników bezciśnieniowych z tworzyw sztucznych wzmocnionych włóknem szklanym,

powinny odpowiadać warunkom technicznym wojskowego dozoru technicznego.

§ 8. 1. Materiały przeznaczone do budowy elementów specjalistycznych urządzeń technicznych powinny posiadać atest lub zaświadczenie jakości materiału, wystawione przez kontrolę jakości wytwarzającego.

2. Materiały powinny być znakowane zgodnie z wymaganiami norm i warunków technicznych dozoru technicznego.

§ 9. Wytwarzający specjalistyczne urządzenia techniczne jest obowiązany dostarczać urządzenia wraz z dokumentacją, której zakres odpowiada wymaganiami norm i warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego.

§ 10. Do naprawy specjalistycznych urządzeń technicznych stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 1 i § 5—8.

Rozdział 4

Zasady i tryb eksploatacji specjalistycznych urządzeń technicznych

§ 11. Eksploatacja specjalistycznych urządzeń technicznych powinna być prowadzona zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zasadami określonymi w warunkach technicznych wojskowego dozoru technicznego i instrukcji opracowanej przez projektanta lub wytwórcę.

§ 12. Eksploatacja specjalistycznych urządzeń technicznych może się odbywać po uzyskaniu pozytywnej decyzji właściwej delegatury wojskowego dozoru technicznego.

§ 13. 1. Decyzję o dopuszczeniu specjalistycznych urządzeń technicznych produkowanych seryjnie do obrotu wydaje właściwa delegatura wojskowego dozoru technicznego na wniosek wytwarzającego.

2. Zakres dokumentacji oraz badań, przed dopuszczeniem do obrotu, ustala każdorazowo Szef Wojskowego Dozoru Technicznego.

§ 14. 1. Decyzję zezwalającą na eksploatację specjalistycznych urządzeń technicznych produkowanych jednostko-

wo i urządzeń produkowanych seryjnie, lecz nie dopuszczonych do obrotu, wydaje właściwa delegatura wojskowego dozoru technicznego po zgłoszeniu przez eksploatującego urządzenia.

2. Do wniosku powinna być załączona dokumentacja, o której mowa w § 4 ust. 2, w dwóch egzemplarzach, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. Badania specjalistycznego urządzenia technicznego poprzedzające decyzję zezwalającą na eksploatację urządzenia obejmują:

- 1) sprawdzenie kompletności i prawidłowości przedłożonej dokumentacji,
- 2) badanie budowy w zakresie zgodności wykonywania urządzenia z dokumentacją i wymaganiami norm oraz warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego, a także stanu urządzenia, wyposażenia i wymaganych znakowań,
- 3) próby techniczne przed uruchomieniem urządzenia oraz w warunkach pracy w zakresie ustalonym w warunkach technicznych wojskowego dozoru technicznego dla poszczególnych rodzajów urządzeń,
- 4) badanie specjalne ustalone w dokumentacji projektowej urządzenia lub przeprowadzone w uzasadnionych przypadkach na żądanie organu wojskowego dozoru technicznego.

4. W przypadkach technicznie uzasadnionych część badań specjalistycznego urządzenia technicznego, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, może być przeprowadzona u wytwarzającego urządzenie. Wyniki tych badań oraz stan techniczny urządzenia określa się w poświadczeniu badania; mogą być one uwzględnione przy badaniu urządzenia u eksploatującego, poprzedzającym wydanie decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia.

§ 15. 1. Specjalistyczne urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym pełnym podlegają okresowym badaniom technicznym.

2. Terminy badań okresowych wymagających przygotowania urządzenia technicznego do badań w sposób określony przez organ wojskowego dozoru technicznego są wyznaczone przez ten organ co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem. Na uzasadniony wniosek użytkownika organ wojskowego dozoru technicznego może wyznaczyć inny termin badania.

3. W uzasadnionych technicznie przypadkach organ wojskowego dozoru technicznego może wydać decyzję zezwalającą na eksploatację specjalistycznego urządzenia technicznego przy innych parametrach pracy niż dotychczasowe, jeżeli zapewniają one bezpieczną pracę tego urządzenia.

§ 16. 1. Specjalistyczne urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym pełnym lub ograniczonym podlegają doraźnym badaniom technicznym.

2. Użytkownik urządzenia technicznego obowiązany jest zgłosić urządzenie do badań doraźnych w razie:

- 1) stwierdzenia niewłaściwego stanu urządzenia,
- 2) zakończenia przebudowy lub naprawy urządzenia,
- 3) niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z eksploatacją urządzenia.

3. Badanie doraźne może być przeprowadzone, poza przypadkami wymienionymi w ust. 2, w każdym czasie, w przypadkach uzasadnionych stanem technicznym urzą-

dzenia, w ramach wykonywania przez organ wojskowego dozoru technicznego nadzoru i kontroli przestrzegania przepisów o dozorze technicznym.

4. Zakres badań doraźnych ustala każdorazowo organ wojskowego dozoru technicznego w zależności od okoliczności uzasadniających przeprowadzenie badania.

5. W odniesieniu do doraźnych badań technicznych stosuje się odpowiednio przepis § 15 ust. 3.

Rozdział 5

Kwalifikacje osób projektujących, wytwarzających, obsługujących, konserwujących i naprawiających specjalistyczne urządzenia techniczne

§ 17. Osoby projektujące specjalistyczne urządzenia techniczne powinny posiadać:

- 1) wykształcenie wyższe techniczne i co najmniej 1 rok praktyki w projektowaniu lub wykształcenie średnie techniczne i co najmniej 3 lata praktyki w projektowaniu,
- 2) znajomość norm, przepisów o dozorze technicznym i innych przepisów szczególnych, a także warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego w zakresie określonym w § 2.

§ 18. 1. Osoby odpowiedzialne za wytwarzanie, naprawianie i kontrolę jakości specjalistycznych urządzeń technicznych w zakładzie uprawnionym powinny posiadać wyższe wykształcenie techniczne i co najmniej 2 lata praktyki zawodowej lub wykształcenie średnie techniczne i co najmniej 5 lat praktyki zawodowej oraz znajomość norm, przepisów o dozorze technicznym i warunków technicznych wojskowego dozoru technicznego w zakresie nadzorowanej działalności.

2. Osoby wykonujące czynności określone w § 7 w zakładzie uprawnionym powinny posiadać kwalifikacje potwierdzone świadectwami ośrodków kształcenia zawodo-

wego lub zakładowych kursów szkolenia zawodowego oraz spełniać wymagania kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach.

§ 19. 1. Osoby obsługujące i konserwujące specjalistyczne urządzenia techniczne powinny:

- 1) posiadać kwalifikacje wymagane dla poszczególnych stanowisk lub zawodów, określone w odrębnych przepisach,
- 2) odbyć wewnętrzne przeszkolenie w jednostce wojskowej (przedsiębiorstwie) w zakresie obsługi danego urządzenia oraz posiadać znajomość instrukcji eksploatacyjnej.

2. Niezależnie od wymagań określonych w ust. 1 osoby obsługujące lub konserwujące:

- 1) urządzenia dźwignicowe — powinny posiadać zaświadczenia uprawniające do obsługi lub konserwacji dźwignicy określonej kategorii, grupy, rodzaju lub typu,
- 2) żurawie samojezdne lub cysterny na podwoziu samojezdnym — powinny posiadać prawo jazdy odpowiedniej kategorii wymagane odrębnymi przepisami, a w określonych przypadkach dodatkowo pozwolenie wojskowe.

3. Szef Wojskowego Dozoru Technicznego może zezwolić delegaturom na wydawanie zaświadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 1, ważnych tylko na czas odbywania czynnej służby wojskowej przez osoby obsługujące i konserwujące specjalistyczne urządzenia techniczne.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *J. Parys*